

Olha Popelo

REGIONAL ECONOMY IN THE CONDITIONS OF DECENTRALIZED GOVERNANCE: INSTITUTIONAL ASPECT

Ольга Попело

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО УПРАВЛІННЯ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Ольга Попело

РЕГИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА В УСЛОВИЯХ ДЕЦЕНТРАЛИЗОВАННОГО УПРАВЛЕНИЯ: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

У статті окреслено основні підходи до децентралізації управління економікою на засадах локалізації, серед яких слід зазначити: передача частини управлінських фінансово-виробничих повноважень від центру до регіону; прийняття територіальною громадою на себе функцій мобілізації грошових коштів для зведення балансу доходів із витратами; мобілізація інвестицій у пріоритетні сфери економіки для оптимізації пропорцій виробництва продукту, доходів і споживання; економічна свобода організації підприємництва задля зростання кількості нових високопродуктивних робочих місць і створення власного продукту для внутрішнього споживання та експорту; домінування приватної власності та приватної ініціативи в організації виробництва продуктів та послуг і їх реалізації, у тому числі в межах приватно-державного партнерства; нарощування конкурентних переваг та їх за діяння на внутрішньому і зовнішньому ринках; зростання продуктивності праці, маси інвестованого капіталу та ефективності виробництва.

Автором обґрунтовано, що завданнями сучасної системи управління в Україні мають стати гармонізація реконструктивно-модернізаційної моделі інституціоналізації на державному рівні та підвищення ролі територіальних громад у комплексному і збалансованому розвитку всіх таксономічних одиниць.

Розкрито авторське бачення поняття «гармонізації інституціонального впливу на процеси регіонального розвитку», як узгодження інтересів різних формальних та неформальних інститутів, а також організацій, які сприяють реалізації принципів демократичного врядування та координації їх сумісної діяльності на шляху досягнення задекларованих цілей розвитку регіону.

Зроблено акцент на тому, що механізм функціонування регіонів України в умовах переформатування має будуватися з урахуванням того, що це частина загальнодержавного простору, де здійснюються повні цикли відтворення людських ресурсів, основних та оборотних засобів, частини національного багатства.

Під переформатуванням владних повноважень, на думку автора, слід розуміти процеси деконцентрації, які полягають у передачі управлінських функцій від центральних до місцевих органів влади, та децентралізації – передачі прав, обов'язків та окремих функцій на рівень окремих територіальних громад і регіонів.

Автор стверджує, що головною умовою реалізації встановлених напрямів модернізації системи регіональної влади є гармонізація не лише загальнодержавних та субнаціональних інтересів, а також урахування субрегіональних особливостей, що раніше виконавчою владою не помічались, а місцевою – лише констатувалися. Регіональні інтереси – об'єктивно існуюче явище, незалежно від рівня їхнього усвідомлення. Інтереси територіальних громад – це не лише умова й мотивація розвитку економіки, але це й саме та її частина, що зумовлює всю територіальну організацію суспільства.

Ключові слова: регіональна економіка; регіон, децентралізоване управління; інституціональне ядро; конкурентоспроможність.

Список використаних джерел

1. Бутко М. П. Архітектоніка конкурентоспроможності регіонів України в контексті євроінтеграції : монографія. Київ : АМУ, 2016. 452 с.
2. Бутко М. П. Біфуркаційний стан державотворчого ядра України в умовах реалізації євроінтеграційного курсу. *Економіка України*. 2017. № 10. С. 49–64.
3. Бутко М. П., Колоша В. П., Попело О. В. Особливості локалізації економічного простору регіонів в умовах децентралізації владних повноважень. *Економіка України*. 2019. № 1. С. 60–74.
4. Butko M., Popelo O., Revko A. Methodology for Assessing the Influence of Cultural Infrastructure on Regional Development in Poland and Ukraine. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*. 2020. Vol. 23, Number 2. P. 21–39.
5. Дубницький В. І., Федулова С. О. Передумови трансформаційних процесів у регіонах України. *Регіональна економіка*. 2016. № 2. С. 34–43.
6. Marhasova V. G., Anishchenko V. O., Kurmaiev P. Y. Ecological component of the society development in the economic theories of reproduction. *Scientific Bulletin of Polissia*. 2018. № 1(13). Ч. 1. С. 25–32. URL: http://journals.urau.ua/nvr_chntu/article/view/131016.
7. Падалка О. С., Кулішов В. В. Децентралізація – нова парадигма соціально-економічного розвитку регіонів України. *Економіка України*. 2015. № 10. С. 45–53.
8. Попело О. В. Локалізація економічного простору регіонів України в контексті євроінтеграції: монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2018. 372 с.
9. Симоненко В. К. Реформи: адміністративно-територіальна, адміністративна і децентралізації – триєдині. *Регіональна економіка*. 2017. № 2. С. 5–9.
10. Тарасевич В. М. Чверть століття незалежності України: актуальні контексти та імперативи соціально-економічних реформ. *Економіка України*. 2017. № 8. С. 14–28.
11. Єщенко П. С. Стагнація української економіки: незавершеність реформ чи продумана політика? *Економіка України*. 2017. № 8. С. 29–46.
12. Загорський В. С. Державне управління в системі формування і реалізації регіональної політики в сучасних умовах. *Регіональна економіка*. 2016. № 3. С. 19–25.

Popelo Olha – Doctor of Economics, Associate Professor, Department of Management and Public Administration, Chernihiv National University of Technology (95 Shevchenka Str., 14035 Chernihiv, Ukraine).

Попело Ольга Володимирівна – доктор економічних наук, доцент кафедри менеджменту та державної служби, Чернігівський національний технологічний університет (вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, 14035, Україна).

Попело Ольга Владимировна – доктор экономических наук, доцент кафедры менеджмента и государственной службы, Черниговский национальный технологический университет (ул. Шевченко, 95, г. Чернигов, 14035, Украина).

E-mail: popelo.olha@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4581-5129>

ResearcherID: I-8572-2016

Publons ID: AAC-1918-2019